

A14

DONANT CRÈDIT A LA VIDA, QUIN BANC TRIES?

TEMPS

50 minuts.

TIPUS ACTIVITAT

Exploració, anàlisi i integració de coneixements.

OBJECTIUS

Distingir les característiques principals de la banca tradicional i la banca ètica.

Relacionar les característiques principals de la banca ètica amb els preceptes de les finances ètiques.

Adonar-se de la implicació de la transparència en termes d'ètica de les decisions financeres.

Ser conscient de les diferències entre els principis de la banca tradicional i la banca ètica.

CONTINGUTS

Reflexió i relació de conceptes.

Debat grupal, organització i exposició de les pròpies opinions.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

L'activitat consisteix en **visionar dos clips**, un corresponent a la campanya "Banca Armada" de Setem, Centre Delàs per la Pau i FETS, i l'altre un fragment del programa "Salvados" dedicat a la crisi financera en la que s'entrevista a Joan Antoni Melé. Els dos clips es troben en aquestes enllaços:

• Entrevista Salvados

https://www.youtube.com/watch?v=vXV_LHFB72U

• Clip "Banca Armada"

<https://www.youtube.com/watch?v=MVxWZrEUdcw>

1- En primer lloc, se'ls presentarà als i les alumnes la taula inclosa als annexes que compara les **característiques de la banca ètica** amb les de la banca tradicional. Es comentarà breument (5-10 minuts).

2- Seguidament **es visionaran els clips** esmentats.

Nosaltres proposem que es visioni en primer lloc el clip de Banca Armada, i en segon lloc l'entrevista de Salvados. Tanmateix, la decisió és del docent (20 minuts).

3- A continuació, es realitzarà un **debat amb el grup**.

Proposem un seguit de preguntes per tal de dinamitzar-lo (20 minuts). La inclusió de noves preguntes o la modificació de les proposades queda en mans del professor/a.

- Trobeu que és senzill **informar-se com a usuària sobre en què es faran servir els nostres diners** un cop es dipositin al banc?
- Quin paper creieu que juga la **voluntat de la persona** usuària de guanyar diners amb els seus dipòsits en l'activitat de la banca?

- Creieu que tenim prou **alternatives a la banca** tradicional?
- Si obrir un compte corrent a la banca ètica fos **més costós** que obrir-ne un a la banca tradicional, creieu que seguiria valent la pena obrir-lo en un banc responsable?
- Quines serien les **quatre preguntes** que faríeu al personal de un banc abans de decidir si obrir un compte corrent a la seva entitat bancària.
- Creieu que com a clientela **tenim la responsabilitat** de dur un control sobre el moviment dels nostres estalvis?

Novament, és recomanable que el professorat procuri que la participació de nois i noies es mantingui en **equilibri**, i que prioritzi la intervenció d'aquells i aquelles alumnes que normalment no participen tant.

També serà recomanable la creació d'un clima que permeti l'exposició d'idees molt diferents i d'opinions contràries. En aquest cas, és important tenir la sensibilitat de cara al grup **si hi hagués algun familiar de les alumnes dedicat a l'activitat financera comercial**; a l'activitat no es tracta de demonitzar persones, sinó d'analitzar les diferències entre els dos models que ofereixen serveis financers, els seus mecanismes i les seves finalitats.

L'activitat pot acabar amb la inclusió de la notícia de que Triodos també inverteix en fons d'empreses tradicionals, i que va generar molta **polèmica** en el seu moment, fins arribar al punt que moltes entitats socials retirassin els seus fons del banc.

La reflexió que proposem és que, per a garantir la responsabilitat dels bancs no és suficient en confiar en l'etiqueta de banca ètica.

La banca ètica o responsable és el reflex d'un consumidor que té una consciència major del seu paper com a agent econòmic amb incidència global. Si aquesta consciència no es manté activa, al final la banca ètica podrà incórrer en noves situacions controvertides que passaran inadvertides.

La idea és, com a mínim, debatre les dues opcions: **és la banca ètica la que canviarà la societat** simplement actuant com a banca responsable, o és el **client conscient el que canviarà la banca** i la farà estar més atenta i predisposada a complir un determinat rol social?

La notícia sobre les irregularitats de Triodos la trobareu a l'apartat de "Material Complementari".

MATERIAL

No hi ha necessitats especials de material.

AVALUACIÓ

- Aquesta activitat pretén ser un contrapunt a d'altres activitats de la guia que es centren en el paper de les entitats, obrint un espai en el que els nois i noies reflexionaran de forma específica sobre el seu paper com a agents econòmics.
- Per tant, durant el debat, i mitjançant algunes de les preguntes proposades, el docent hauria de ser capaç d'identificar el **grau d'assoliment dels objectius proposats**.
- Tanmateix, cada professor/a podrà triar si emprar rúbriques d'avaluació similars a algunes de les proposades en aquesta guia. Les preguntes que proposem juntament amb els objectius podrien servir com a orientació per als ítems d'avaluació de la rúbrica en qüestió.

MATERIAL COMPLEMENTARI

1. SETEM Finanzas Éticas

<http://finanzaseticas.org>

2. Banca Armada

<http://www.bancaarmada.org/es/>

3. Repensando la educación financiera desde una perspectiva ética y parabancaria

<https://www.economiasolidaria.org/biblioteca/repensando-la-educacion-financiera-desde-una-perspectiva-etica-y-parabancaria>

4. Notícia sobre les irregularitats de Triodos Bank

<https://www.economiasolidaria.org/reas-navarra/noticias/controversia-en-triodos-bank-y-su-gestion-en-fondos-no-eticos>

5. Article de Eldiario.es “Banca ética: adiós a la utopía”

https://www.eldiario.es/alternativaseconomicas/Banca-etica-hecha-realidad_6_668493155.html

6. La banca ética se reivindica frente a la tradicional: ningún rescate durante la crisis, mayores rentabilidades y más créditos

https://www.eldiario.es/economia/banca-reivindica-tradicional-rentabilidades-creditos_0_864764424.html

7. Article de La Vanguardia “¿Cuáles son los bancos mejor valorados por sus clientes?”

<https://www.lavanguardia.com/economia/20170114/413329691490/bancos-mejor-valorados-espana-cliente.html>

8. Análisis comparativo de la banca ética con la banca tradicional

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2233331>

TAULA COMPARATIVA

BANCA TRADICIONAL (BANCA PRIVADA, CAIXES D'ESTALVIS, COOPERATIVES DE CRÈDIT)	BANCA ÈTICA
El seu principal objectiu és l'obtenció de beneficis econòmics.	El seu principal objectiu és l'obtenció de beneficis socials.
Orientada al client o clienta que busca rendibilitat i seguretat.	Orientada a la clientela que desitja fer ús dels seus diners de forma ètica.
Inverteixen en aquelles opcions que prometen uns majors beneficis.	Inverteixen en empreses que milloren la societat i el medi ambient.
Inverteixen en empreses sense aplicar criteris negatius d'exclusió (com per exemple: no finançar empreses armamentistes).	Inverteixen en empreses aplicant criteris positius (exemple: invertir en empreses amb projectes socials comunitaris) i criteris negatius d'exclusió.
No ofereixen informació clara sobre les seves activitats d'inversió dels seus fons.	Ofereix informació clara sobre en què s'inverteixen els seus fons.
No ofereixen a la clientela la possibilitat de decidir en què s'inverteixen els seus diners.	Ofereixen a la clientela la possibilitat de decidir en què s'inverteixen els seus diners (medi ambient, iniciatives socials, activitats culturals, etc.).
Concedeixen crèdits a la clientela només en cas que existeixi un aval previ o una garantia patrimonial.	Concedeixen crèdits a la clientela que té projectes viables, sense necessitat d'aval o garanties.
Ofereixen préstecs que responen més les necessitats dels bancs que a les de la clientela.	Ofereixen préstecs que s'adapten a les necessitats del projecte que els sol·licita.
Els i les membres directius prenen les decisions.	Totes les persones interessades (sòcies, inversores amb accions, també anomenades stakeholders) prenen part en les decisions corporatives.

